

שהיה אפילו משהו מקסים בשחצנותו המופגנת של האיש.

האדמירל קארל דניץ, מפקד הימיה הגרמנית ויורשו של היטלר, מכריו בכל בטחון 82 שנותיו, כי היהודים מעולם לא הופלו לרעה בצי הגרמני, ואשר לנאומיו האנטישמיים, לא היתה להם כל השפעה על מדיניות הצי.

אלברט שפאר, האדריכל של מכונת-המילחמה הגרמנית, היחידי שהודה באשמתו במישפטי גירונברג וזכה בשל כך (לדברי הפסיכיאטר) בקיתונות של רותחין מחבריו, מסביר את עוצמתו של האיש שהישלה את כולם כי ישיב לגרמניה את גדולתה, אבל כאשר מדברים עימו על מחנות ריכוז והשמדה טוען שפאר, כי לא היה לו מושג מי הם העבדים העובדים במכונה המורכבת שלו, או מה קורה להם כשאינם מסוגלים עוד לעבוד, מה הפלא שאופולס מתבונן בחורבת-שובה המיקצועי של הנאצים, ומגיע למסקנה ש"עליצותו וחשיה-ההומור שבדבריו מעוררים חרדה"?

פרופסור רוז, הרופא שהיה ממונה על ניטויים מדעיים בבני-אדם, מסביר שלמח-

סרטים

בעיקבות הצדק האבוד

הסרט שהעפיל השנה משיכמו ומעלה על פני כל שאר הסרטים שהוצגו בפסטיבל קאן, היה סרט תיעודי בן ארבע שעות ו-38 דקות, בשם זכרונות של צדק, הודן במישפטי גירונברג ובכל מה שהעולם לא למד מהם. הסרט הגיע לקאן רק ברגע האחרון, אחרי שסיכסוכים עם המשיקים הגרמניים בהפקתו כמעט ש"הכשילו את הצגתו כאשר ברור, למרות שהדבר לא נאמר בפירוט, כי הגרמנים דרשו קיצוצים במקומות שלא היו נוחים להם במיוחד.

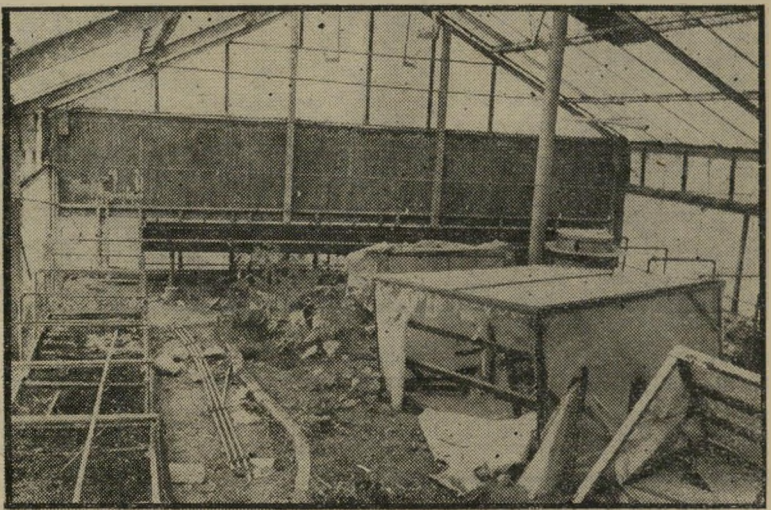
האחראי לסרט זה הוא מארסל אופולס, בנו של הבמאי היהודי המפורסם מאקס (המנג) אופולס, שברח מגרמניה לצרפת ואחר-כך מצרפת לארצות-הברית, כדי ל"הימלט מרדיפות הנאצים. הבן עוסק בקול-נוע מאז שהוא זוכר את עצמו, וישמו עלה לכותרות בהבלטה לפני חמש שנים, כאשר הביך את צרפת כולה בכינוי, להנציח את תיעודית בשם הצער והחמלה. אותה כרוי ניקה שצריכה היתה כביכול, להנציח את מאורעות הכיבוש בעיר-השדה הצרפתית קלרמון-פראן, היוותה כתבי-אישום נוקב נגד התנהגותו של חלק גדול מן העם הצרפתי בזמן המילחמה. כתבי-אשמה זה הצמיח מאז צאצאים רבים, בספרות ובי קולנוע, העוסקים באותו נושא.

שנה לאחר-מכן עשה אופולס סרט מעמיק לא פחות על צפון-אירלנד, בשם תחושה של אובדן, והשנה הוא הבטיח סופית את עמדתו כאחד היוצרים החשובים שהיו ל"סרט התיעודי מעודו.

זכרונות של צדק הוא סרט המחולק לשניים. חציו הראשון נושא את כותרת המישינה גירונברג והגרמנים, החצי השני - גירונברג והאחרים. כל זאת, מתוך ההנחה שהתופעה הנאצית שבאה לידי ביטוייה המתומצת במישפטי גירונברג, אינה מהי וזה חריג בהיסטוריה, אלא היא חלק בלתי-תיישרד ממנה, ומשום כן צריך ללמוד

הגן הבוטאני באברי-כביר העיר התחיבה לספר

החממה ההרוסה בגן אין תגובה על העבודה

הגן הזואולוגי שבשלוות אברי-כביר של האוניברסיטה התל-אביבית מוונת, ואין בו השגחה מתאימה. מכשירים ומבחנות לרוב פזורים על השבילים שפעם, כך מספר רים, היו מטופחים ונקיים. ההסבר, פשוט: לאמכבר נפתח גם גן זואולוגי חדש ב"רמת-אביב.

ההגנים הלכו, הגנים הלכו מכאן לגן החדש, הסביר השומר. הגן הבוטאני החדש, הנקרא על שמו של נוח נפתולס קי, חוקר-הבוטאניקה הראשון בארץ-ישראל, אל, הוקם בעיקר מכספי תרומות. בני משפחת קראסו הקימו את המהנה המרכזי, הנקרא על שם דפנה קראסו, חברי קיבוץ גינת, קיבוצו של נפתולסקי, תרמו אף הם, ועל המבצע ניצח שמעון קושניר, הביוגראף של נוח נפתולסקי.

אך מה ששכחו אותם תורמים נדיבים, וכן אנשי החוג לבוטאניקה והפקולטה ל"מדעי-החיים באוניברסיטת תל-אביב היה העובדה הפשוטה, שלא הוכחשה על-ידם, כי יכלו להסוך כספים רבים ואפילו הם כספי תרומות, אילו השתמשו בצידו ש"ניש, והושחת בגן הישן באברי-כביר. ההתלהבות מן הגן הבוטאני החדש היתה גדולה עד-כדייך ש"שכחנו כבר מהגן הישן", כדיברי אחד ממנהלי הגן הבוטאני החדש.

עסקים

מוסיקה האזונית להמונים

הרעש מן החנויות

אינו מגיע לאזונו

שד השר יוסף בורג

כיכר מסריק, ליד בניין עיריית תל-אביב, היה בדרך-כלל מקום שקט בעיר הרועשת. מקום שקט, עד שפשטה לה בתל-אביב האופנה האחרונה: חנויות למימכר קסטות לרשמקולים. חנויות כאלה צצו ב"המוניהן באחרונה גם במרכזים אחרים של תל-אביב: התחנה המרכזית, רחוב אלנבי, אילו היו אלה חנויות רגילות לא היה איש בא בטענות. אולם הרעש שמקומות אותן חנויות, שבעותו הן מפציצות את אוזניהם של אזרחי העיר, הביא באחרונה חושבים רבים אל המחלקה לאיכות-הסביבה בעיריית תל-אביב, ואל מנהלה, לעקב כספי. אותם אזרחים התלוננו על הרעש, האם אין במדינה חוק נגד רעש? האם אי אפשר לכפות על בעלי אותם עסקים, שעושים (שחש) בעמוד 48

במדינה

תל-אביב

ישן מפני חדש תוציאו

הגן הבוטאני החדש נפתח -

הגן הישן יכול לזכות

חממות הרוסות, עציצים מנותצים, חדרי פרוצים, בקבוקים, המכילים רעלים וחומצות, פזורים בחדרים ובגנים. כך ניראה, בשבועות האחרונים, הגן הבוטאני של אוניברסיטת תל-אביב באברי-כביר. הגן הישן נישט לטובת הגן הבוטאני החדש של האוניברסיטה, שהוקם בחודשי שים האחרונים ליד בית הטלוויזיה הלי-מודית ברמת-אביב. בשבוע שעבר נחנך הגן בטכס מרשים, שבו נכחו זיקני הר יישוב וחוקרי-הבוטאניקה הוותיקים של האוניברסיטה.

ישן כולל חדש, אין מי שיחזיק את הגן הישן באברי-כביר, הסביר את שפר הונחת הגן הישן פרופסור יואב וייזל, ראש החוג לבוטאניקה באוניברסיטת תל-אביב. באופן רישמי אנחנו עובנו את הגן הישן כבר לפני כמה חודשים, והעי ברנו אותו לעיריית תל-אביב, העירייה התחיבה לטפל בגן.

ורדה צ'צ'יק, דוברת האוניברסיטה, הר סיפה, כי הגן הישן הוא בבחינת "מה שהיה - היה. עכשיו יש גן חדש ויפה, וזה העיקר." אמרה דובר עיריית תל-אביב, שלפי טענת האוניברסיטה עבר הר טיפול בגן הישן לידיה, אמר כי העבייה ידועה לו, והסביר: "בשלב זה אין לנו תגובה על העובדה ששורת בגן הישן. אנחנו יודעים וברורו נתחיל לטפל בו." זכריות - רדיואקטיביות! סוור קצר בגן הבוטאני הישן מגלה הונחה, היעי דר טיפול וצידוד מישחת. בגן העזוב נמצא רק שומר קשיש, שאינו מונע מעוברי אורח את הכניסה. צידוד לחימום חממות שערכו, לדיברי אנשי האוניברסיטה, רב, נמצא במקום נטוש ומוזנח. החדרים פרוצים, והמנעול היחידי המצוי בגן לזוי על דלתו השבורה של חדר, עליה מתנוסס שלט: "אליגעת - חומר רדיואקטיבי!" דוברת האוניברסיטה טוענת, כי בקביר קיהרלה הפזורים בשבילי הגן, בחדרים ובחממות, אינם רעלים משיפעים" גם

תובע טייזור חוק ישראלי גזעני

קריו היו מטרות הומניסטיות נעלות, זוכר שבין האנשים שעברו תחת ידיו היו קומרי ניסטים ופושעים, אבל מתקשה לזכור ש"היו שם גם יהודים. לבסוף הוא מזכיר למראיין, שבית-מישפט זיכה אותו, אחרי שנים, מכל אשמה.

הקצב היה רופאה, ומאנשים אלה, החיים בשלווה מוחלטת עם מצפונם ועם העבר - אל גרמניה של היום. תושבי כפר שבו הסתתרה ועבדה משך שנים רופאה שהיתה מן הקצבים הגדולים של מחנות-הריכוז, משתמטים מתשובות או-דוחיה, טוענים ששמעו רק במעורפל משהו על עברה, אבל זה לא משנה, משום שהיתה דווקא רופאה-ילדים טובה מאד, ואורח אחד, שאינו חושש, מודה, תוך כדי שליית דגים מן הנהר, שהוא היה נאצי, הוא ממשיך להיות נאצי, וכל סיפורי-הזוונות על השואה אינם אלא אמצאה זדונית ש"נועדה להשחיר את פני האומה הגרמנית. בסאונה, בעיר גדולה, קבוצה של גרמני גים צעירים, משוחחים ביניהם על אנטי-שמיות, כשהם עירומים כביוסיה-היוולדס. הם מודים שהוריהם לא סיפרו להם מעולם מה קרה באמת בזמן המילחמה, אך קשה להם להחליט באיזה מידה יש אשמים, אם האשמה היא קולקטיבית או לאו, ומי צריך לתת את הדין על כך.

ביאטה קלארספלד מסבירה, בצרפת, מדוע אינה יכולה לשקוט על שמריה ומדוע גאותה, כגרמניה, דוחפת אותה להילחם נגד הנאצים של היום, בהבישעה שאמה, בגרמניה, נבוכה מתנהגותה של הבת הסוררת. מדוע היא צריכה לסטור לשרים בממשלה, מדוע צריכים שכניה לבוא מדי-פעם ולומר לה שוב שראו את בתה בעיתון או בטלוויזיה? מעיין לה חיי-נוך שנות?

החוק הגזעני, שפילוד לעדויות אלה, עדויות מן החדר: תלפזר טיילור, התובע האמריקני, הורד: הארטלי שאקרוס, התו-

במאי מרסל אופולס חינוך אנטי-ציוני

את לקחה ולא להתייחס אליה כאל מיקרה חריפעי.

גירונברג והגרמנים, המטרה הראי-שונה בגירונברג והגרמנים, היא להפריח את ערפילי האגדה האופים את הנאציזם, ולהראות שמאחרי המפלצות הגוראות, הי סופרי-גבלים והדראקונים הפנטסטיים, מס-תרים בנייתמותה רגילים לגמרי, וזה הר-בה יותר מפחיד מכל אגדה.

כדי להוכיח נקודה זו מראיין אופולס עשיות אנשים, החל בתובעים במישפטי גירונברג והנאשמים בהם, ועד לאזרחים פשוטים ברחוב, והעדויות שהוא צובר נעי-רמות כזו אחר זו, לפסיפס מדהים. הפסיכיאטר היהודי שטיפל בנאשמים בעת המישפט מספר על המריבות בין הס לריבנטרופ, שנושאן היה... רמתי-המישלל במכתבים שהעביר להם כיושר-ראש. הוא מספר על הצניעות הניהיליסטית של גרינג, אגרי, פור, שתייה איו התובע הצרפתי ב"מישפטים והמשפט כיום כיושר-ראש הפרי למנט בצרפת, שמשאל באותו נושא, מודה